

Stichting Eye Filmmuseum

Geadviseerd subsidiebedrag: € 2.480.974

Gevraagd subsidiebedrag: € 2.480.974

Over de instelling

Stichting Eye Filmmuseum (hierna: Eye), film, ondersteunende instelling, Amsterdam

De kernactiviteit van Eye in het kader van de Culturele basisinfrastructuur (BIS) is het verrichten van ondersteunende activiteiten op het terrein van film. Eye beheert het cinematografisch erfgoed van Nederland en heeft belangrijke sectorondersteunende taken, waaronder de coördinatie van het Landelijk Netwerk Filmeducatie en de internationale promotie van de Nederlandse film. De promotionele taak richting het buitenland verricht Eye, onder de naam SEE NL, in samenwerking met het Filmfonds. Eye heeft een publieksfunctie en presenteert film en de kunst van het bewegend beeld door middel van filmvertoningen, tentoonstellingen, events en educatieprogramma's. De instelling heeft museale taken die gefinancierd worden op grond van de Erfgoedwet. In deze aanvraag worden alleen de sectorondersteunende taken in de BIS beoordeeld.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.37 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Eye Filmmuseum een subsidiebedrag toe te kennen van € 2.480.974.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Eye coördineert het Landelijk Netwerk Filmeducatie (LNF) dat de afgelopen jaren flink uitbreidde; van 200 leden in 2019 naar 350 in 2022. Ook de 'De Korte Film Poule' met films en het aantal schoolprogramma's groeide. Het aantal aangesloten theaters bij dit platform groeide van 29 in 2021 naar 37 in 2022. Ook ontwikkelde het LNF de campagne 'Filmleraar van het Jaar', die in samenwerking met de zes regionale filmhubs werd uitgevoerd. De raad is positief over de stijgende lijn die Eye hier liet zien.

Bij internationale promotie wordt samengewerkt met het Nederlands Filmfonds via SEE NL. Producenten en regisseurs wisten Eye de afgelopen jaren goed te vinden voor deze taak. De genres animatie en documentaires waren hierbij

succesvol. De genres werden afzonderlijk in de staf ondergebracht en dit pakte goed uit. De instelling heeft de laatste jaren, als gevolg van de coronapandemie, nog wel te maken met films die moesten wachten op hun release voordat zij wereldwijd onder de aandacht konden worden gebracht. In 2023 kreeg Eye, na vijftien jaar, een nieuwe directeur. De komende jaren wordt meer ingezet op zichtbaarheid: van de collectie maar ook van het maakproces van films.

Het LNF blijft zich uitbreiden. Inmiddels zijn vierhonderd onderwijs- en filmprofessionals aangesloten en het LNF wil dat laten groeien naar zeshonderd leden in 2028. Het LNF verbindt, werkt samen en deelt kennis op het gebied van filmeducatie. De komende jaren wil het LNF activiteiten ondernemen om filmeducatie op scholen van een heldere visie te voorzien. Dit wil het LNF onder andere doen door pionierende scholen zichtbaar te maken, schoolhoofden te verbinden via kenniskringen, samen te werken met de PO- en VO-raad, en waar nodig de samenwerking te versterken met organisaties als Netwerk Mediawijsheid, Netwerk Digitaal Erfgoed en Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO). Nu film een keuze-eindexamenvak is, gaat het LNF verder met het doorontwikkelen van dit vak en het voorbereiden van docenten. Dit lijken de raad passende stappen. Over de samenwerking met Netwerk Mediawijsheid had de raad, ook gezien de taak van Eye om naast filmeducatie ook kennis over mediawijsheid te delen, graag meer toelichting willen lezen.

In de subsidieperiode 2021 - 2024 ontwikkelde het LNF de leerlijn Film & Kunst voor het kunstvakonderwijs en ontwikkelde het onderwijsprogramma's met lessen en films voor andere schoolvakken. Onder andere voor Nederlands, geschiedenis, aardrijkskunde en Spaans werd een dossier rond film ontwikkeld. Voor de subsidieperiode 2025 - 2028 wil het LNF het lesaanbod uitbreiden met programma's voor het mbo. Daarnaast wil het onderwijsprogramma's uitbreiden met lessen en films voor alle taalvakken. De huidige films en onderwijsprogramma's zijn op verschillende plekken te vinden. Het LNF streeft, in samenwerking met partners zoals SchoolTV en Beeld & Geluid, naar één digitaal archief met beeld, geluid en film.

De raad heeft waardering voor deze ambitie en vindt haar passend bij de verbindende rol van Eye. Op deze manier wordt de leraar beter gefaciliteerd. Hoewel het LNF zich voornamelijk richt op leraren en docenten, wordt ook de uiteindelijke doelgroep, de leerling, niet vergeten. In de subsidieperiode 2025 - 2028 wil het netwerk dan ook leerlingen betrekken bij het ontwikkelen van onderwijsprogramma's.

In het kader van de promotie van de Nederlandse film ziet Eye dat het bereiken van een groot publiek uitdagender is geworden omdat het wereldwijde aanbod groeit en de concurrentie groot is. SEE NL blijft maatwerk leveren. Om relevant te zijn en te blijven, wil SEE NL een aantal aanpassingen doorvoeren. De eerder

opgezette samenwerking met de promotiepartners in de Benelux wordt voortgezet. Na een positieve evaluatie wordt gekeken of er meer gemeenschappelijke stands op festivals kunnen komen en of er ook inhoudelijk samen opgetrokken kan worden met gezamenlijke focusprogramma's. Deze samenwerking levert mogelijk efficiencyvoordelen en wellicht ook extra budget op. Ook zet SEE NL de komende subsidieperiode in op de zichtbaarheid en herkenbaarheid.

De huisstijl wordt aangepast en consistent toegepast, en nieuwe kanalen worden gebruikt om Nederlands filmnieuws en eigen content te verspreiden en de bekendheid van SEE NL te vergroten. Daarnaast wordt ingezet op een zichtbaarder, uniformer en herkenbaarder aanwezigheid op filmfestivals, zowel nationaal als internationaal.

SEE NL coördineert de Nederlandse inzending voor de Oscars. De Oscarcampagne is kostbaar; ruim een vijfde van het totale activiteitenbudget van SEE NL gaat daarnaartoe. De komende subsidieperiode wil SEE NL de Oscarprocedure aanpassen om de campagnes kansrijker te maken. De instelling gaat met stakeholders onderzoeken of andere criteria voor inzending mogelijk zijn voor de speelfilmcategorie. De criteria voor categorieën zoals korte film en documentaires zijn al eerder succesvol aangepast. SEE NL biedt jaarlijks ondersteuning aan de Oscarcampagnes van bepaalde korte films of documentaires. Deze films hebben al eerder een Oscar Qualifying festival Award gewonnen of zijn aangekocht door een Amerikaanse distributeur of streamingdienst. Mogelijk wordt geld voor de inzending van speelfilms verlegd naar documentaires en korte films. De raad ziet de aanpassingen die SEE NL bij de Oscars wil doorvoeren als een positieve stap.

Een van de kernwaarden die Eye voor de komende jaren noemt, is 'het maken'. De instelling wil het maakproces van film meer zichtbaarheid geven, ook door ontmoetingen van makers te organiseren. De raad zou het toejuichen als de aandacht voor het maken en centraal zetten van de (Nederlandse) maker ook doorvertaald zou kunnen worden naar de internationale promotie van de Nederlandse film.

Maatschappelijke betekenis

Eye werkt samen met veel organisaties; het 'aan elkaar haken' van verschillende programma's en instellingen is een kracht van de instelling. Dit geldt ook voor de internationale promotie, waarvoor behalve met het Filmfonds ook met de grotere Nederlandse filmfestivals (IFFR, IDFA, NFF en Cinekid) en de diverse branchepartijen wordt samengewerkt. Daarnaast staat het LNF in verbinding met onder andere educatie-aanbieders, leraren en partnerorganisaties.

De instelling volgt voor de salariëring van haar personeel de Museum-cao en doet dat in lijn met de WNT. Eye heeft in 2020 een ambitieus plan voor een inclusiever museum omgezet in activiteitenplannen, met de installatie van interne en externe raden van advies op het gebied van diversiteit en inclusie. Hierna zijn acties ondernomen, variërend van gebouwaanpassingen tot veranderingen in missie, collectiebeleid en personeelshervorming. Hoewel Eye stappen heeft gezet in het wervingsbeleid blijft het een uitdaging om een diverser personeelsbestand te krijgen. De instelling heeft een groot aandeel vast personeel.

Als spil in de filmcultuur met sectorondersteunende taken werkt de instelling samen met partners als het Filmfonds, de Filmacademie, FilmForward en de verschillende filmfestivals. Ook benoemt Eye samenwerkingen met (boven)sectorale instellingen zoals het Nieuwe Instituut, Beeld & Geluid, LKCA en DutchCulture. Eye is een grote landelijke instelling en dat is terug te zien in de aard van de partners. In de aanvraag geeft Eye aan dat zij de samenwerking met partners als The Black Archives, International Queer & Migrant Filmfestival Amsterdam (IQMFA) en Da Bounce Urban Film Festival (DBUFF) wil uitbreiden en nog zichtbaarder wil maken. De raad is benieuwd naar deze ontwikkeling.

Eye initieert ook activiteiten waarin onderzoek, verdieping en verandering centraal staan. Naast de terechte aandacht voor beeldtaal in het aanbod, is de raad benieuwd in hoeverre thematiek als de huidige technologische ontwikkelingen en de vervagende grens tussen realiteit en het beeld van die realiteit terugkeert in de verschillende programma's. Omdat dit raakt aan mediawijdsheid en filmeducatie zijn deze thema's de komende tijd van groot belang.

De raad waardeert het dat SEE NL ambities verwoordt om bij te dragen aan doelen omtrent duurzaamheid. Zo vinden dienstreizen binnen Europa bij voorkeur per trein plaats, wordt voor de inrichting van stands lokaal gehuurd en zijn folders alleen nog digitaal beschikbaar. De raad heeft begrip voor het feit dat het voor de internationale taak van SEE NL lastig is om vliegvluchten volledig te vermijden.

De instelling is in de aanvraag onvoldoende ingegaan op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code, zoals solidariteit, duurzaamheid en vertrouwen. Eye gaat in de aanvraag onvoldoende in op het beleid rond sociale veiligheid, wat de raad zorgelijk vindt. Ook op afspraken over honorering wordt in de aangeleverde stukken niet ingegaan. Aangegeven wordt dat is aangesloten bij de Museum-cao en dat voor zelfstandigen de Richtlijn Kunstenaarshonoraria en de Tarieventool wordt gebruikt. In de aanvraag wordt onvoldoende beschreven hoe de instelling de code in de toekomst gaat naleven. De raad verwacht daarom dat de instelling de naleving van de Fair Practice Code in het eerstvolgende jaarverslag verder heeft uitgewerkt.

De instelling beschrijft minimaal hoe zij de Code Diversiteit & Inclusie ten aanzien van haar personeel toepast. Zij beschrijft niet hoe het beleid is vormgegeven om diversiteit onder personeel, bestuur en raad van toezicht te bevorderen. De raad verwacht dat de instelling haar diversiteitsbeleid in het eerstvolgende jaarverslag verder heeft uitgewerkt.

Toegankelijkheid

Sinds 2020 bestaat streamingplatform Eye Film Player, waarop *on demand* films uit de collectie van Eye bekeken kunnen worden. Tijdens corona heeft de player een goede start gemaakt. Ook wordt zij in het onderwijs en internationaal gebruikt.

In de aanvraag is te zien dat de ambitie voor het aantal te bereiken leerlingen met digitale educatieplatforms groot is. De instelling beoogt een toename van 600.000 leerlingen in 2025 naar een miljoen in 2028. Hoewel de raad dit een mooi streven vindt, had hij graag beter toegelicht gezien via welke activiteiten deze stijging bereikt moet gaan worden. Eye heeft met De Korte Film Poule en de Eye Film Player twee activiteiten ontwikkeld die de toegankelijkheid vergroten. Via De Korte Film Poule zijn films en educatief materiaal gratis toegankelijk voor educatief gebruik. Via de streamingdienst Eye Film Player zijn 350 films uit de collectie van Eye toegankelijk. De films op dit platform zijn via een onderwijsabonnement gratis beschikbaar voor educatief gebruik. Ook is er de eerdergenoemde ambitie om alle films en programma's te ontsluiten via één digitaal archief. De raad ziet deze activiteiten als een goede manier om de toegankelijkheid te vergroten. Hoewel Eye benoemt dat publieksonderzoek van groot belang is, blijft de toelichting over de huidige samenstelling van het publiek en het vergroten van de diversiteit daarvan summier.

Met betrekking tot SEE NL werkt Eye de komende subsidieperiode aan toegankelijkheid door de website te optimaliseren en laagdrempeliger te maken, en een online campagne rond de medewerkers te starten. De instelling gaat haar herkenbaarheid versterken via een professionele huisstijl voor diverse uitingen. Voor fysieke toegankelijkheid zet Eye zich in door het invoeren van een laagdrempelig spreekuur voor producenten met genrespecialisten en het introduceren van 'Meet SEE NL'-bijeenkomsten tijdens Nederlandse festivals. Om echt voorbeeldstellend te zijn in de nieuwe subsidieperiode, zoals Eye het in de aanvraag noemt, zijn er volgens de raad op dit gebied meer stappen te zetten.

Bedrijfsmatige gezondheid

Hoewel de wens bestaat om uit te breiden, is al een aantal jaren geen uitbreiding van de personeelsformatie mogelijk. Eye moet de financiële ruimte voor de kosten van de aangetrokken arbeidsmarkt, het loongebouw dat onder druk staat en van de cao-stijgingen grotendeels zien te vinden binnen de eigen exploitatie.

Wegens inkomstenderving als gevolg van de coronapandemie heeft Eye de laatste jaren aanvullende subsidie ontvangen. De omzet in 2022 is flink gestegen ten opzichte van het jaar ervoor, maar ligt achter op de doelstelling van voor de pandemie.

Eye heeft een sluitende begroting ingediend die gelijk blijft over de periode 2025 - 2028. Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat de instelling financieel gezond is.

De instelling schrijft in de aanvraag dat zij in de subsidieperiode 2025 - 2028 inzet op een groei van het aantal bereikte leerlingen via digitale platformen (600.000 naar 1.000.000) en daarnaast op een groei van het aantal betrokken leraren via activiteiten deskundigheidsbevordering (3.000 naar 5.000). Ook zet Eye in op een groei in het aantal leden van het Netwerk Filmeducatie (van 500 naar 600). Ze geeft verder niet aan of hiervoor ook meer personeel in dienst zal worden genomen en welke lasten hieraan verbonden zijn.

De instelling licht onvoldoende toe hoe zij de principes van de Governance Code Cultuur toepast. In de aangeleverde stukken wordt slechts voor één van de acht principes van de code beschreven hoe deze in de praktijk vorm krijgt. De instelling geeft wel aan de code te onderschrijven en hierover verantwoording af te leggen in het jaarlijkse bestuursverslag. De raad hecht eraan dat de instelling de toepassing van de code in het eerstvolgende jaarverslag verder heeft uitgewerkt.

Geografische spreiding

Eye is gevestigd in Amsterdam. Binnen de categorie Film zijn er geen andere aanvragers voor het betreffende subartikel.